

Lausunto ympäristö- ja vesitalousluvan uusimishakemuksesta kalankasvatusta varten Patlotin ja Stensjärin edustalla Iniössä; Oy Lyckans Fisk Ab

Rakennus- ja ympäristölautakunta 17.04.2024 § 60
158/11.01.00/2024

Valmistelija

Ympäristönsuojelutarkastaja Tomas Kull, puh. 040 488 5970
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Oy Lyckans Fisk Ab on hakenut Etelä-Suomen aluehallintovirastolta ympäristö- ja vesitalousluvan uusimista kalojen kasvattamiseksi verkkoaltaissa yhteisellä vesialueella Iniö Söderby samfällda vattenområde 445-672-876-1 Patlotin ja Stensjärin saarten pohjoispuolella. Aluehallintovirasto on pyytänyt Paraisten kaupungin, Paraisten kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen ja Paraisten kaupungin terveydensuojeluviranomaisen lausuntoa hakemuksesta (ESAVI/39751/2023) 2.4.2024 mennessä. Lisäaikaa on pyydetty 25.4.2024 asti.

Kalankasvatus Patlotin ja Stensjärin edustalla aloitettiin 1980-luvun lopussa. Olemassa olevan Etelä-Suomen aluehallintoviraston 8.4.2014 myöntämän ympäristö- ja vesitalousluvan (ESAVI/246/04.08/2011) mukaan kahdella laitoksella käytettävä rehu saa sisältää enintään 1 700 kg fosforia ja enintään 13 000 kg typpeä vuodessa. Lupa on voimassa 31.12.2024 asti tai siihen saakka, kunnes uusi lupa-asia on ratkaistu lainvoimaisella päätöksellä, mikäli uusittu hakemus jätetään viimeistään 31.10.2023 ja edellyttäen, että hakijalla on vuokrasopimuksen nojalla käyttöoikeus vesialueeseen.

Yleistä

Patlotin edustalla olevalla laitoksella kasvatetaan kirjolohta ja siikaa seitsemässä verkkoaltaassa, joiden koko on yhteensä enintään 2 000 m². Stensjärin edustalla olevalla laitoksella kasvatetaan kirjolohta kuudessa verkkoaltaassa, joiden koko on yhteensä enintään 2 000 m². Verkkoaltaiden syvyys vaihtelee kolmesta seitsemään metriin. Patlotin arvioitu kasvu on noin 90 tonnia kalaa vuodessa ja Stensjärin noin 109 tonnia kalaa vuodessa. Kalojen talvisäilytys toteutetaan 10–12 verkkoaltaassa Lindön ja Tallklobbenin välisessä salmessa. Talvisäilytyspaikkaa saa käyttää 1.11.–15.5. ja se sisältyy Österholmin edustalla olevan kasvatuslaitoksen ympäristö- ja vesitalouslupaun. Kala perataan hakijan perkaamalla Iniön Söderbyssä.

Kahden laitoksen kokonaiskasvu on vuosina 2018–2022 ollut keskimäärin 199 tonnia kalaa vuodessa, kun taas vesistön kokonaisravinnekuormitus samana ajanjaksona on ollut keskimäärin 719 kg fosforia ja 7 427 kg typpeä vuodessa (taulukko 1). Vertailun vuoksi voidaan mainita, että vesistön keskimääräinen ravinnekuormitus on vuosina 2006–2011 ollut yhteensä 1 000 kg fosforia ja 7 500 kg typpeä vuodessa.

Taulukko 1. Kasvu sekä vesistön ravinnekuormitus vuosina 2018–2022

Vuosi	Kasvu (kg/vuosi)	Fosforikuormitus (kg/vuosi)	Typpikuormitus (kg/vuosi)
2018	192 740	776	7 584
2019	197 761	675	7 362
2020	196 005	726	7 589
2021	198 776	713	7 490
2022	211 549	703	7 108
Keskimäärin:	199 366	719	7 427

Toteutettujen vesistötutkimusten mukaan toiminnalla on ajoittain ollut lievä rehevöittävä vaikutus veden laatuun. Merialueen ekologinen tila on tyydyttävä.

Rehu

Patlotin laitoksella käytetään 93 tonnia kuivarehua vuodessa. Rehu sisältää 700 kg fosforia ja 5 900 kg typpeä. Stensjärin laitoksella käytetään 116 tonnia kuivarehua vuodessa. Rehu sisältää 835 kg fosforia ja 7 100 kg typpeä. Toiminnassa käytetään pelkästään itämerirehua, joka on valmistettu Itämeren alueelta peräisin olevista kaloista ja muista raaka-aineista. Ruokinta toteutetaan tietokoneohjatuilla heiluriruokkijoilla.

Jätteet

Toiminnassa syntyvät jätteet ovat kuolleet kalat, 5 000 kg/vuosi, ja rehusäkit, 630 kg/vuosi. Kuolleet kalat toimitetaan biokaasulaitokseen, kun taas rehusäkit toimitetaan jätekeskukseen.

Kemikaalit

Verkkoaltaat käsitellään kiinnittymiseneston toteuttamiseksi Flexgard-antifouling-valmisteella, 1 500 litraa/vuosi.

Kaavoitus

Alueella on maakuntakaava ja yleiskaava. Iniön yleiskaavassa (hyväksytty 18.9.2000) Stensjärille sekä usealle lähialueen saarelle on osoitettu loma-asuntojen alueita.

Lähiympäristö

Patlot ja Stensjär ovat rakentamattomia ja Stensjär sijaitsee Mossalafjärdenin ja Perkalafjärdenin välisessä saaristossa. Lähin vapaa-ajanasunto sijaitsee Långholmilla noin 450 metrin päässä Patlotin kasvatuslaitoksesta ja noin 1 km päässä Stensjärin kasvatuslaitoksesta. Lähimmät luonnonsuojelualueet sijaitsevat Salmisin, Lehamin, Keistiön ja Kvelotin saarilla yli 1,8 km päässä. Lähimmät Natura-alueet sijaitsevat Salmisin (Iniö öar FI0200047), Lehamin (Hallonnäs FI0200169) ja Keistiön ja Helgön (Keistiö flador FI0200071) saarilla. Toiminnalla ei ole vaikutusta lintudirektiivin lajeihin eikä Salmisin pähkinäpensaslehtoihin ja lehtoniittyihin. Helgön kluuvijärvi on jo erottunut merestä.

Toiminnan valvonta

Toiminnan vaikutusta vesiympäristöön seurataan Kustavin ja Iniön merialueiden koordinoitussa velvoitetarkkailussa. Tutkimukset suorittaa Lounais-Suomen vesi- ja ympäristötutkimus Oy valvontaviranomaisen (Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus) hyväksymän tarkkailusuunnitelman mukaisesti.

Oheismateriaali

Linkki hakemusasiakirjoihin: <https://ylupa.avi.fi/fi-FI/asia/2591084>

Vaikutusten arviointi

Kalankasvatus verkkoaltaissa aiheuttaa ravinnepestöjä (typpi, fosfori) ja happea kuluttavia aineita vesistöihin. Saaristomerellä kalankasvatus aiheuttaa 4 prosenttia ihmisperäisestä fosforikuormituksesta ja 2 prosenttia typpikuormituksesta. Koko merialueella kuormitus on 2 prosenttia fosforin osalta ja 1 prosentti typen osalta. Verrattuna 1990-luvun alkuun kalankasvatuksesta tuleva fosforikuormitus on vähentynyt 74 prosenttia ja typpikuormitus 64 prosenttia parantuneiden kasvatusmenetelmien ja paremman rehun ansiosta. Valtakunnallisella tasolla kalankasvatuksen aiheuttamilla ravinnepestöillä ei tällä

hetkellä ole suurta merkitystä. Paikallisesti päästöt voivat kuitenkin aiheuttaa rehevöitymisongelmia. Veden ravinnepitoisuuden kasvun määrä ja tämän seuraukset riippuvat kuormituksen määrästä suhteessa vallitseviin laimennusolosuhteisiin. Nyt kyseessä olevilla kasvatuspaikoilla Patlotin ja Stenskärin edustalla on hyvät laimennusolosuhteet. Toteutettujen vesistötutkimusten mukaan toiminnalla on ajoittain ollut lievä rehevöittävä vaikutus veden laatuun.

Kalankasvatus edistää kotimaisen elintarviketuotannon turvaamista ja luo merkityksellisiä työpaikkoja saaristoon.

Esittelijä

Johtava ympäristönsuojelutarkastaja Päivi Paavilainen, puh. 040 6277 470
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää antaa seuraavan lausunnon asiassa (ESAVI/39751/2023):

Rakennus- ja ympäristölautakunta katsoo, että Oy Lyckans Fisk Ab:lle voidaan myöntää hakemuksen mukainen ympäristö- ja vesitalouslupa kalankasvatusta varten Patlotin ja Stenskärin edustalla. Lupamääräyksiä annettaessa tulee ottaa huomioon toiminnan vaikutus yleiskaavassa osoitettuihin loma-asuntojen alueisiin.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Kaupunginhallitus (tiedoksi)
Liedon kunnan ympäristöterveydenhuolto (tiedoksi)